

(३) कृषी – ग्रामीण विकास आणि सहकार क्षेत्र

- १) खाद्य तेलांवरील राष्ट्रीय मिशन-तेल पाम मध्ये सुरु करण्यात आले.
१) ऑगस्ट, २०२० २) ऑगस्ट, २०१९ ३) ऑगस्ट, २०२२ ४) ऑगस्ट, २०२१
- 1) National Mission on Edible oil-oil palm was launched in
1) August, 2020 2) August, 2019 3) August, 2022 4) August, 2021
- २) कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्रालय, गावासाठी एकूण अंदाजपत्रक किती आहे. भारताचा, २०२२-२३ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात ?
१) १३२५१३.६२ कोटी २) २२५०२५.०७ कोटी
३) ३२८०११.१३ कोटी ४) ११७३०८.२० कोटी
- 2) How much is the total budget estimate for Ministry of Agriculture and Farmers' Welfare, Govt. of India, in the Union Budget for 2022—23 ?
1) 132513.62 Crores 2) 225025.07 Crores
3) 328011.13 Crores 4) 117308.20 Crores
- ३) बळीराजा जलसंजीवनी योजने अंतर्गत किती प्रकल्पांना मान्यता देण्यात आलेली आहे ?
१) १०० २) १५० ३) ९१ ४) ८५
- 3) How many projects have been approved under Baliraja Jalsanjeevani Yojana?
1) 100 2) 150 3) 91 4) 85
- ४) प्रधानमंत्री फसल विमा योजना (PMFBY) मध्ये श्रेषहोल्ड उत्पन्नाची गणना सर्वोत्तम सरासरी म्हणून केली जाते वर्षांचे उत्पन्न मागील वर्षांच्या उत्पन्नापैकी.
१) ३, ५ २) ५, १० ३) ५७ ४) ७, १०
- 4) In Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (PMFBY) threshold yield is calculated as an average of best years yield out of last years yield.
1) 3, 5 2) 5, 10 3) 57 4) 7, 10
- ५) २०१८-१९ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात एमएसपी उत्पादन खर्चाच्या किती पट पातळीवर ठेवण्याचे पूर्वनिश्चित तत्त्व जाहीर केले होते ?
१) १.२५ २) १.५० ३) १.७५ ४) २.००
- 5) The Union Budget for 2018—19 had announced the predetermined principle to keep MSP at the level of how much times that of the cost of production ?
1) 1.25 2) 1.50 3) 1.75 4) 2.00
- ६) डिसेंबर २०२१ पर्यंत महाराष्ट्र राज्यातील किती APMCse-NAM या संपूर्ण भारतातील इलेक्ट्रॉनिक ट्रेडिंग पोर्टलसोबत एकत्रित आहेत ?
१) ७६ २) ११८ ३) १८० ४) २२८
- 6) How many APMCs in Maharashtra State are integrated with e-NAM, a pan-India electronic trading portal, up to Dec. 2021 ?
1) 76 2) 118 3) 180 4) 228

७) २०२१-२२ मधील महाराष्ट्रातील निर्यात मूल्यानुसार पिकांची क्रमवारी जुळवा.

क्रॉप नेम रँकिंग (निर्यातीच्या मूल्यानुसार)

a) आंबा	I) ५ वा
b) द्राक्षे	II) २रा
c) संत्रा	III) ३रा
d) केळी	IV) ४ था
e) कांदा	V) १८

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
1)	(V)	(II)	(III)	(IV)	(I)
2)	(I)	(III)	(IV)	(V)	(II)
3)	(V)	(I)	(IV)	(III)	(II)
4)	(V)	(I)	(III)	(II)	(IV)

7) Match the ranking of crops as per value exports from Maharashtra in 2021-22.

Crop Name Ranking (As per value of export)

a) Mango	I) 5th
b) Grapes	II) 2nd
c) Orange	III) 3rd
d) Banana	IV) 4th
e) Onion	V) 18

Answer options:

	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
1)	(V)	(II)	(III)	(IV)	(I)
2)	(I)	(III)	(IV)	(V)	(II)
3)	(V)	(I)	(IV)	(III)	(II)
4)	(V)	(I)	(III)	(II)	(IV)

८) रेशीम शेतीसाठी (इरी, तुती, तुसार) राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद निधी (NDRF) अंतर्गत इनपुट सबसिडी (जेथे पीक नुकसान ३३% आणि त्याहून अधिक आहे) आहे.

१) ४८०० प्रति हेक्टर	२) ६००० प्रति हेक्टर	३) ६८०० प्रति हेक्टर	४) १३५०० प्रति हेक्टर

8) Input subsidy (where crop loss is 33% and above) under National Disaster Response Fund (NDRF) for sericulture (Eri, Mulberry, Tussar) is

1) 4800 per ha.	2) 6000 per ha	3) 6800 per ha	4) 13500 per ha

९) 'इटावा पायलट प्रोजेक्ट'चे प्रणेते कोण होते ?

१) एस.के.डे	२) अल्बर्ट मेयर	३) एफ.एल. डीरूपश	४) डॉ. स्पेन्सर हॅच

9) Who was the pioneer of 'Etawah Pilot Project' ?

1) S.K.Dey	2) Albert Mayer	3) F.L. Brayne	4) Dr. Spencer Hatch

१०) काजू फळपिक विकास योजना कोल्हापूर जिल्ह्यातील खालीलपैकी कोणत्या तालुक्यात राबविण्यात येत नाही ?

१) भूदरगड	२) राधानगरी	३) गडहिंग्लज	४) करवीर

10) In which of the following taluks of Kolhapur district is the cashew nut orchard development scheme not being implemented?

1) Bhudargarh	2) Radhanagari	3) Gadhinglaj	4) Karveer

- ११) २०२१-२२ मध्ये भारतातील बाजरी निर्यात करणाऱ्या दोन प्रमुख देशांपैकी कोणते देश (एमटीच्या प्रमाणात) आहेत ?
- १) संयुक्त अरब अमिराती आणि युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका
 - २) संयुक्त अरब अमिराती आणि नेपाळ
 - ३) चीन आणि संयुक्त अरब अमिराती
 - ४) चीन आणि जर्मनी
- 11) Which of the following are top two millet exporting destination countries (in terms of quantity MT) of India in 2021-22 ?
- 1) United Arab Emirates and United States of America
 - 2) United Arab Emirates and Nepal
 - 3) China and United Arab Emirates
 - 4) China and Germany
- १२) व्यापाराच्या वार्षिक विश्लेषणासाठी राष्ट्रीय आयात-निर्यात रेकॉर्डनुसार; २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात कृषी मालाच्या निर्यातीच्या मूल्याच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते राज्य पहिल्या तीन राज्यांमध्ये आहे ?
- १) गुजरात, महाराष्ट्र आणि आंध्र प्रदेश
 - २) महाराष्ट्र, आंध्र प्रदेश आणि उत्तर प्रदेश
 - ३) गुजरात, महाराष्ट्र आणि उत्तर प्रदेश
 - ४) गुजरात, महाराष्ट्र आणि कर्नाटक
- 12) As per National Import-Export record for yearly analysis of trade; which of the following States ranks among top three in respect of value in share of export in agriculture commodity in financial year 2021 —22 ?
- 1) Gujarat, Maharashtra and Andhra Pradesh
 - 2) Maharashtra, Andhra Pradesh and Uttar Pradesh
 - 3) Gujarat, Maharashtra and Uttar Pradesh
 - 4) Gujarat, Maharashtra and Karnataka
- १३) खालीलपैकी कोणत्या पिकांच्या निर्यातीमुळे भारतात वैज्ञानिक शेती सुरु झाली ?
- १) सूर्यफूल, मोहरी, करडई
 - २) गहू, तांदूळ, बार्ली
 - ३) ऊस, कापूस, तंबाखू
 - ४) कापूस, चहा, ताग
- 13) Which of the following crops export has began the scientific agriculture in India ?
- 1) Sunflower, Mustard, Safflower
 - 2) Wheat, Rice, Barley
 - 3) Sugar cane, Cotton, Tobacco
 - 4) Cotton, Tea, Jute
- १४) केंद्र सरकारने जाहीर केल्यानुसार २०२३-२४ मध्ये खालीलपैकी कोणत्या पिकाची, किमान आधारभूत किंमत (MSP) सर्वात कमी होती ?
- १) गहू
 - २) मका
 - ३) भात
 - ४) तूर
- 14) Which of the following crops had the minimum support price (MSP) in the year 2023-24 as announced by Central Government?
- 1) Wheat
 - 2) Maize
 - 3) Paddy
 - 4) Tur
- १५) खालीलपैकी कोणते प्रमुख धोरणात्मक हस्तक्षेप हे भारतातील भू-सुधारणांचा भाग होते ?
- अ) मध्यस्थांचे निर्मूलन
 - ब) कूळ पद्धती सुधारणा
 - क) जमीन धारणेवर कमाल मर्यादा निश्चिती
 - ड) भू-धारणांचे एकत्रीकरण
- पर्यायी उत्तरे :
- १) अ, ब आणि क
 - २) ब, क आणि ड
 - ३) अ, ब आणि ड
 - ४) वरीलपैकी सर्व

- 15) Which of the following major policy interventions are the part of the land reforms in India ?
a) Abolition of intermediaries
b) Tenancy reforms
c) Fixing ceilings on land holdings
d) Consolidation of land holdings

Answer Options :

- 1) a, b and c 2) b, c and d 3) a, b and d 4) All of the above

- १६) महाराष्ट्र अग्रीबिझनेस नेटवर्क (मॅग्नेट) प्रकल्पाबाबत खालील विधाने विचारात घेऊन उत्तराचा योग्य पर्याय निवड.
अ) ही योजना कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येते.
ब) सदर प्रकल्पात राज्यातील १० फलोत्पादन पिकांचा समावेश आहे.
क) सदर योजना आशियाई विकास बँक अर्थसहाय्यीत आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ बरोबर २) फक्त ब व क बरोबर
३) अ, ब व क तिन्ही बरोबर ४) अ, ब व क तिन्ही चूक

- 16) Select the correct answer option considering the following statements regarding the Maharashtra Agribusiness Network (Magnet) project.
a) This scheme is implemented through the Department of Agriculture.
b) The said project covers 10 horticulture crops of the state.
c) The said scheme is funded by Asian Development Bank.

Answer options :

- 1) Only A is correct 2) Only B and C are correct
3) A, B and C are all three correct 4) A, B and C are all three wrong

- १७) खालीलपैकी कोणता कायदा स्पष्ट करतो, जसे व्हेरिएबल इनपुटचे अतिरिक्त युनिट्स एक किंवा अधिक निश्चित इनपुट्सच्या संयोजनात वापरले जातात, सीमांत भौतिक उत्पादन अखेरीस कमी होण्यास सुरवात होईल ?

- १) घटणाऱ्या परताव्याच्या नियम २) समतुल्य परताव्याच्या नियम
३) किरकोळ भौतिक उत्पादनाचा नियम ४) वाढत्या उत्पन्नाचा नियम

- 17) Which of the following law explains, "As additional units of variable inputs are used in combination with one or more fixed inputs, the marginal physical product will eventually begin to decline" ?

- 1) Law of diminishing returns 2) Law of equimarginal returns
3) Law of marginal physical product 4) Law of increasing returns

- १८) खालीलपैकी कोणते कर्ज स्व-निर्मूलन कर्ज आहे ?

- १) दीर्घ मुदतीचे कर्ज २) पीक कर्ज ३) मध्यम मुदतीचे कर्ज ४) चॅटेल कर्ज

- 18) Which of the following loan is a self-liquidating loan ?

- 1) Long term loan 2) Crop loan 3) Medium term loan 4) Chattel loan

- १९) अधिक शेतकरी पीक विम्यासाठी का जात आहेत ?

- १) शेतकऱ्यांना पिकांच्या नुकसानीपासून संरक्षण
२) आधुनिक तंत्रज्ञानाचा अवलंब करण्याचा आत्मविश्वास द्या
३) पिकांची तपासणी करणे आणि नुकसान निश्चित करणे कठीण आहे
४) वैयक्तिक शेतकऱ्यांसाठी प्रिमियमचा दर निश्चित करणे कठीण

- 19) Why more farmers are going for crop insurance ?
1) Protection to farmers against failure of crops
2) Provide confidence to adopt modern technology
3) It is difficult to inspect crops and determine damage
4) Difficult to fix rate of premium for individual farmers
- २०) विविध आंतरपिकांचे उत्पन्न उत्पादनाच्या किंमतीवर आधारित कोणत्याही एका पिकाच्या समतुल्य उत्पन्नामध्ये रूपांतरित करून खालीलपैकी कोणते मोजले जाते ?
१) सापेक्ष एकूण उत्पन्न
२) जमीन समतुल्य गुणोत्तर
३) पीक समतुल्य उत्पन्न
४) एकाधिक पीक निर्देशांक
- 20) Which one of the following is calculated by converting the yields of different intercrops into equivalent yield of any one crop based on price of the produce ?
1) Relative total yield
2) Land equivalent ratio
3) Crop equivalent yield
4) Multiple cropping index
- २१) APEDA चे पूर्ण रूप आहे -
१) कृषी आणि प्रक्रिया केलेले अन्न उत्पादने निर्यात विकास प्राधिकरण
२) कृषी आणि प्रक्रिया केलेले अन्न उत्पादने मूल्यमापन आणि विकास प्राधिकरण
३) कृषी उत्पादन आणि अन्न उत्पादने निर्यात विकास प्राधिकरण
४) कृषी प्रक्रिया, मूल्यमापन आणि वितरण प्राधिकरण
- 21) The full form of APEDA is -
1) Agricultural and Processed Food Products Export Development Authority
2) Agricultural and Processed Food Products Evaluation and Development Authority
3) Agricultural Production and Food Products Export Development Authority
4) Agricultural Processing, Evaluation and Distribution Authority
- २२) इजाची सर्वात खालची पातळी जिथे नुकसान मोजले जाऊ शकते असे म्हणतात -
१) ETL
२) EIL
३) नुकसान सीमा (DB)
४) नुकसान
- 22) The lowest level of injury where damage can be measured is called -
1) ETL
2) EIL
3) Damage Boundary (DB)
4) Damage
- २३) एकात्मिक शेती पद्धतीचे उद्दिष्ट आहे -
१) शेतातील निविष्टा जास्तीत जास्त बदलणे
२) अधिक उत्पादनासाठी जास्तीत जास्त खतांचा व सिंचनाचा वापर करणे
३) फक्त एकल शेती उद्योगावर लक्ष केंद्रित करणे
४) वरीलपैकी अली
- 23) The objective of integrated farming system is -
1) To achieve maximum replacement of off farm inputs
2) To use maximum fertilizers and irrigation for higher production
3) To concentrate only on single farm enterprise
4) All of the above

- २४) विविध आंतरपिकांचे उत्पन्न उत्पादनाच्या किमतीवर आधारित कोणत्याही एका पिकाच्या समतुल्य उत्पन्नामध्ये रूपांतरित करून खालीलपैकी कोणते मोजले जाते ?
- १) सापेक्ष एकूण उत्पन्न
२) जमीन समतुल्य गुणोत्तर
३) पीक समतुल्य उत्पन्न
४) एकाधिक पीक निर्देशांक
- 24) Which one of the following is calculated by converting the yields of different intercrops into equivalent yield of any one crop based on price of the produce ?
- 1) Relative total yield
2) Land equivalent ratio
3) Crop equivalent yield
4) Multiple cropping index
- २५) अचूक शेतीचे ध्येय आहे
- a) उच्च इनपुट – उच्च आऊटपुट
b) कमी इनपुट परंतु सतत आऊटपुट
c) ऑप्टिमाइझ केलेले इनपुट – आऊटपुट
d) कमी इनपुट – कमी आऊटपुट
- वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?
- १) a फक्त
२) b फक्त
३) c फक्त
४) a आणि d फक्त
- 25) Goal of precision farming is
- a) High input — high output
b) Low input but constant output
c) Optimised input — output
d) Low input — low output
- Which of the above statement/s is/are correct ?
- 1) a only
2) b only
3) c only
4) a and d only
- २६) वर्षानुवर्षे दरडोई उत्पन्नाची पातळी सुधारत असताना शेतीवर अवलंबून असलेल्या श्रमशक्तीचे प्रमाण कमी होते परंतु ते आणि सेवा क्षेत्रात वाढत जाते.
- १) व्यापार
२) व्यवसाय
३) सावकार
४) उद्योग
- 26) As the level of per capita income improves over the years the proportion of labour force dependent on agriculture declines but that on and services increases.
- 1) trading
2) business
3) money lender
4) industry
- २७) खालीलपैकी कोणते फार्म फायनान्स तत्त्वे ७ पी मध्ये समाविष्ट नाहीत ?
- १) व्यक्तिमत्त्वाचे तत्त्व
२) योग्य वापराचे तत्त्व
३) परतफेडीचे तत्त्व
४) अनुदानाचे तत्त्व
५) उत्पादकतेचे तत्त्व
६) दंड व्याजाचे तत्त्व
७) संरक्षणाचे तत्त्व
८) टप्प्याटप्प्याने वितरणाचे तत्त्व
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) २ आणि ७
२) ३ आणि ५
३) ३ आणि १
४) ४ आणि ६
- 27) Which of the following principles of farm finance is not included in 7Ps ?
- 1) Principle of personality
2) Principle of proper utilization
3) Principle of repayment
4) Principle of subsidy
5) Principle of productivity
6) Principle of penal interest
7) Principle of protection
8) Principle of phased disbursement
- Answer options :**
- 1) 2 and 7
2) 3 and 5
3) 3 and 1
4) 4 and 6

- २८) PKVY चे प्रमुख क्षेत्र सेंद्रिय शेतीला प्रोत्साहन देत आहे ज्यामध्ये खालील गोष्टींचा समावेश आहे.
- अ) शेतकऱ्यांमध्ये सेंद्रिय शेतीला प्रोत्साहन द्या
ब) सेंद्रिय शेतीतील नविनतम तंत्रज्ञानाचा प्रसार करा
क) सार्वजनिक कृषी संशोधन प्रणालीतील तज्ज्ञांच्या सेवांचा वापर करा
ड) गावात किमान एक क्लस्टर प्रात्यक्षिक आयोजित करा

पर्यायी उत्तरे :

- १) चारही विधाने बरोबर आहेत
२) विधान (क) चूक आहे
३) फक्त विधान (अ) आणि (ब) बरोबर आहेत
४) फक्त विधान (अ) बरोबर आहे
- 28) Key thrust areas of PKVY is promoting organic farming which includes the following.
- a) Promote organic farming among farmers
b) Disseminate latest technology in organic farming
c) Utilize the services of experts from Public Agricultural research system
d) Organize a minimum of one cluster demonstration in village

Answer options :

- 1) All four statements are correct
2) Statement (c) is wrong
3) Only statement (a) and (b) are correct
4) Only statement (a) is correct
- २९) प्रधानमंत्री कृषी सिंचाई योजनेचे (PMKSY) प्रमुख घटक आहेत.
- १) प्रवेगक सिंचन लाभ कार्यक्रम (AIBP)
२) हर खेत को पानी (HKKP)
३) प्रति ड्रॉप मोअर क्रॉप (PDMC)
४) वरील सर्व
- 29) Major components of Pradhan Mantri Krishi Sinchayee Yojana (PMKSY) are
- 1) Accelerated Irrigation Benefit Program (AIBP)
2) Har Khet Ko Pani (HKKP)
3) Per Drop More Crop (PDMC)
4) All of the above
- ३०) दलाल आणि आन्हाटींकडून शेतकऱ्यांचे सर्व शोषण दूर करण्यासाठी वाजवी दराची हमी देते.
- १) मार्केट यार्ड
२) विनियमित बाजार
३) सहकारी विपणन
४) आठवडी बाजार
- 30) assures reasonable prices so as to remove all exploitation of the farmers by dalals and arhatiyas.
- 1) Market yard
2) Regulated market
3) Co-operative marketing
4) Weekly markets
- ३१) प्रधानमंत्री फसल विमा योजनेच्या संदर्भात खालील विधानाचा विचार करा.
- अ) या योजनेतर्गत शेतकऱ्याने कोणत्याही हंगामात घेतलेल्या पिकासाठी दोन टक्के एकसमान प्रीमियम भरावा लागेल.
ब) या योजनेत चक्रीवादळ, अवकाळी पाऊस यांमुळे कापणीनंतरचे नुकसान समाविष्ट आहे.
वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?
- १) फक्त अ
२) फक्त ब
३) अ आणि ब दोन्ही
४) दोन्हीपैकी एक किंवा ब नाही
- 31) With reference to Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana, consider the following statement.
- a) Under this scheme farmer will have to pay uniform premium of two per cent for any crop they cultivate in any season.
b) The scheme covers post harvest losses arising out of cyclones, unseasonal rains.
Which of the statement/s given above is/are correct ?
- 1) a only
2) b only
3) both a and b
4) Neither a nor b

- ३२) आजीविका ग्रामीण एक्सप्रेस योजना (AGEY) ग्रामीण भागात सुरक्षित, परवडणारी आणि सामुदायिक निरीक्षण केलेल्या वाहतूक सेवा प्रदान करते. वाहने त्यांच्या मालकीची आणि चालवतात
- १) ग्रामपंचायत २) सहकारी संस्था
३) स्वयं-मदत गटाचे सदस्य (SHG) ४) वरीलपैकी काहीही नाही
- 32) Aajeevika Grameen Express Yojana (AGEY) provides safe, affordable and community monitored transport services to rural areas. The vehicles are owned and operated by
- 1) Grampanchayat 2) Co-operative society
3) Member of Self-Help Group (SHG) 4) None of the above
- ३३) KCC योजनेचा उद्देश खाली दर्शविल्याप्रमाणे शेतकऱ्यांना त्यांच्या गरजांसाठी बँकिंग प्रणालीकडून पुरेसा आणि वेळेवर क्रेडिट सहाय्य प्रदान करणे आहे.
- a) पिकांच्या लागवडीसाठी आणि काढणीनंतरच्या खर्चासाठी अल्पकालीन कर्जाची आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी.
b) विपणन कर्ज उत्पादन.
c) शेतकरी कुटुंबाच्या वापराच्या गरजा.
d) शेतीच्या मालमत्तेच्या देखरेखीसाठी खेळते भांडवल आणि शेतीशी संबंधित क्रियाकलाप.
e) कृषी आणि संलग्न क्रियाकलापांसाठी गुंतवणूक क्रेडिटची आवश्यकता.
- वरीलपैकी कोणते विधान/ने/योग्य/सत्य आहे ?
- १) a, b, c, d, e २) a, b, c फक्त ३) a, b, c, e फक्त ४) a, b, c, d फक्त
- 33) The KCC Scheme aims at providing adequate and timely credit support from banking system to the farmers for their needs as indicated below.
- a) To meet the short term credit requirement of cultivation and post harvest expenses of crops.
b) Produce marketing loan.
c) Consumption requirements of farmer household.
d) Working capital for maintenance of farm assets and activities allied to agriculture.
e) Investment credit requirement for agriculture and allied activities.
- Which of the above statement/s is/are correct/true ?
- 1) a, b, c, d, e 2) a, b, c only 3) a, b, c, e only 4) a, b, c, d only
- ३४) योग्य जोड्या जुळवा :
योजना	उद्देश
i) पीएम-आशा	a) पीएसएस अंतर्गत तेल बियाणे आणि कडधान्ये खरेदी करणे आणि फायदेशीर किमती प्रदान करणे
ii) एमआयएस-पीएसएस	b) पीएसएस, पीडीपीएस आणि पीपीएसएस चा समावेश असलेल्या शेतकऱ्यांना एमएसपी सुनिश्चित करण्यासाठी
iii) पीएम-किसान	c) शेतकरी कुटुंबांना उत्पन्नाचा आधार देण्यासाठी
iv) पीएमजीएसवाय	d) कनेक्टिव्हिटी सुधारण्यासाठी ग्रामीण रस्ते विकास
- ते कमी इनपुटसह वाढविले जाऊ शकतात
- पर्यायी उत्तरे :
- 1) i-a ii-b iii-c iv-d 2) i-a ii-d iii-b iv-c
3) i-b ii-a iii-c iv-d 4) i-c ii-b iii-a iv-d

34) Match the correct pairs :

Schemes	Purpose
i) PM-AASHA	a) procurement of oil seed and pulses under PSS and provide remunerative prices
ii) MIS-PSS	b) to ensure MSP to farmers comprising of PSS, PDPS and PPSS
iii) PM-KISAN	c) to provide income support to farmer families
iv) PMGSY	d) rural road development to improve connectivity

They can be grown with fewer inputs

Answer options :

1) i-a ii-b iii-c iv-d	2) i-a ii-d iii-b iv-c
3) i-b ii-a iii-c iv-d	4) i-c ii-b iii-a iv-d

३५) पीक विविधीकरण कार्यक्रम २०१३-१४ पासून ची उपयोजना म्हणून राबविण्यात आला.

१) ऑपरेशन ग्रीन्स	२) राष्ट्रीय कृषि विकास योजना
३) एक जिल्हा एक उत्पादन	४) भारतीय प्राकृतिक कृषि पद्धती योजना

35) Crop Diversification Programme was implemented since 2013-14 as a sub-scheme of

1) Operation Greens	2) Rashtriya Krishi Vikas Yojana
3) One District One Product	4) Bharatiya Prakritik Krishi Pandhati Programme

३६) सहकाराचे शिक्षण व प्रशिक्षण संदर्भातील समिती व वर्ष यांच्या योग्य जोड्या लावा.

समिती	वर्ष
a) रॉयल कमिशन ऑन ऑग्रिकल्चर	i) १८९५
b) प्रा. कर्वे समिती	ii) १९१५
c) फ्रेडरिक निकोलसन	iii) १९२८
d) मॅकलगन समिती	iv) १९६४

पर्यायी उत्तरे :

१) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)	२) (a)-(iii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(ii)
३) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)	४) (a)-(iv), (b)-(i), (c)-(iii), (d)-(ii)

36) Match committee and year in co-operative education and training context.

Committee	Year
a) Royal Commission on Agriculture	i) 1895
b) Prof. Karve Committee	ii) 1915
c) Frederick Nicholson	iii) 1928
d) Maclagan Committee	iv) 1964

Answer options :

1) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)	2) (a)-(iii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(ii)
3) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)	4) (a)-(iv), (b)-(i), (c)-(iii), (d)-(ii)

- ३७) भारतीय शेतीच्या उत्पादकतेसंदर्भात पुढील विधानांतून **अयोग्य** विधान ओळखा.
- a) स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतरच्या सुरुवातीच्या काळात शेतीच्या उत्पादकतेत वेगाने वाढ झाली.
b) शेतीच्या उत्पादकतेतील वाढ ही देशात सर्वत्र समान होती.
c) जगातील इतर विकसित व विकसनशील देशांच्या तुलनेत भारतीय शेतीची उत्पादकता अजूनही बऱ्याच प्रमाणात कमी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त (a) २) फक्त (a), (b) ३) फक्त (c) ४) Only (b), (c)
- 37) Find the incorrect statement/s about Indian agricultural productivity.
- a) Agricultural productivity has increased rapidly in the early post - independence period.
b) Agricultural productivity growth has been equal across the country.
c) Agricultural productivity in India is still very low compared to other developed and developing countries.

Answer options :

- 1) Only (a) 2) Only (a), (b) 3) Only (c) 4) Only (b), (c)

उत्तरे

(३) कृषी - ग्रामीण विकास आणि सहकार क्षेत्र

१-४	२-१	३-३	४-३	५-२	६-२	७-३	८-२	९-२	१०-४
११-२	१२-३	१३-३	१४-२	१५-४	१६-२	१७-१	१८-२	१९-१	२०-३
२१-१	२२-३	२३-१	२४-३	२५-३	२६-४	२७-४	२८-१	२९-४	३०-३
३१-२	३२-३	३३-१	३४-३	३५-२	३६-३	३७-२			